

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดถึงภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการคือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2554 : 1) การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นแหล่งทางวิชาการที่มีบุคลากรที่มีเชี่ยวชาญและดำเนินการให้บริการวิชาการแก่สังคมในหลายด้าน ที่จะช่วยให้ประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิต แก้ไขปัญหาในการดำเนินธุรกิจและส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม เสริมสร้างศักยภาพทางการบริการทางวิชาการและถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้มาตรฐานสากล

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัยและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู

จากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการตามจุดเน้นของมหาวิทยาลัย ให้ตรงกับความต้องการในการรับบริการทางวิชาการของชุมชนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ภาคีรัฐ และเอกชน หน่วยงานวิชาชีพ ตามศักยภาพและความพร้อมของมหาวิทยาลัย จึงควรมีการสำรวจความต้องการเพื่อรับบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กอปรกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ได้กำหนดกระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เกณฑ์การประเมิน ข้อที่ 1 ต้องมีการสำรวจความต้องการของชุมชนหรือภาครัฐหรือภาคเอกชนหรือหน่วยงานวิชาชีพ เพื่อประกอบการกำหนดทิศทางการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการตามจุดเน้นของสถาบัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการสำรวจความต้องการการรับบริการวิชาการของชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อมหาวิทยาลัยสามารถนำองค์ความรู้หรือข้อค้นพบด้านต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้การบริการทางวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตาม เพื่อให้ประชาชนนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาพื้นฐาน พัฒนาวิชาชีพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า

และบริการของชุมชนรวมถึงเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ในการรับบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้ทราบความต้องการของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ในการรับบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนที่มีต่อการให้บริการทางวิชาการในด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการสำรวจความต้องการเพื่อรับบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยตามวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งสิ้น 215,379 คน (กรมการปกครอง. ออนไลน์. 2556)
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (สมประสงค์ เสนารัตน์. 2556 : 54-55) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
 2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการรับบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 - 2.1 ด้านเนื้อหา
 - 2.2 ด้านรูปแบบ
 - 2.3 ด้านสถานที่ในการให้บริการวิชาการ
 - 2.4 ด้านหลักสูตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บริการวิชาการ หมายถึง การถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง การพัฒนาที่ยั่งยืน และการยกระดับคุณภาพของประชาชน โดยจัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดฝึกอบรม การสัมมนา การประชุม การให้คำปรึกษาทางวิชาการ ที่ให้บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. ผู้รับบริการ หมายถึง บุคลากรภายในที่มารับบริการทางวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. ผู้รับบริการ หมายถึง บุคลากรภายนอกที่มารับบริการทางวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

4. บุคคลทั่วไป หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรับบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เช่น ลูกจ้างหรือพนักงานบริษัท ข้าราชการหรือพนักงานของรัฐที่ปฏิบัติงานในส่วนของผู้สนับสนุนการศึกษาหรือผู้สอนในสถานศึกษาต่าง ๆ

